

Project
FINALLY
Financial Literacy for the Roma

FINALLY

2

Tento projekt bol financovaný s podporou Európskej Komisie. Táto publikácia reprezentuje výlučne názor autora a Komisia nezodpovedá za akékoľvek použitie informácií obsiahnutých v tejto publikácii.

Project
FINALLY
Financial Literacy for the Roma

DEVELOPMENT
AND EDUCATION
CENTRE NOVO MESTO

Čo je obsahom tohto modulu? SPORENIE PRE BUDÚCNOSŤ

TÉMA 1. STANOVENIE CIEĽOV A ZÁKLADY SPORENIA

TÉMA 2. SPÔSOBY SPORENIA

TÉMA 3. VŠEOBECNÉ ODPORÚČANIA PRE SPORENIE

TÉMA 4. AKO VYTVORIŤ PLÁN ÚSPOR

**TÉMA 5. MOŽNOSTI SPORENIA VO FORMÁLNYCH
FINANČNÝCH INŠTITÚCIÁCH - SPORENIE V BANKÁCH**

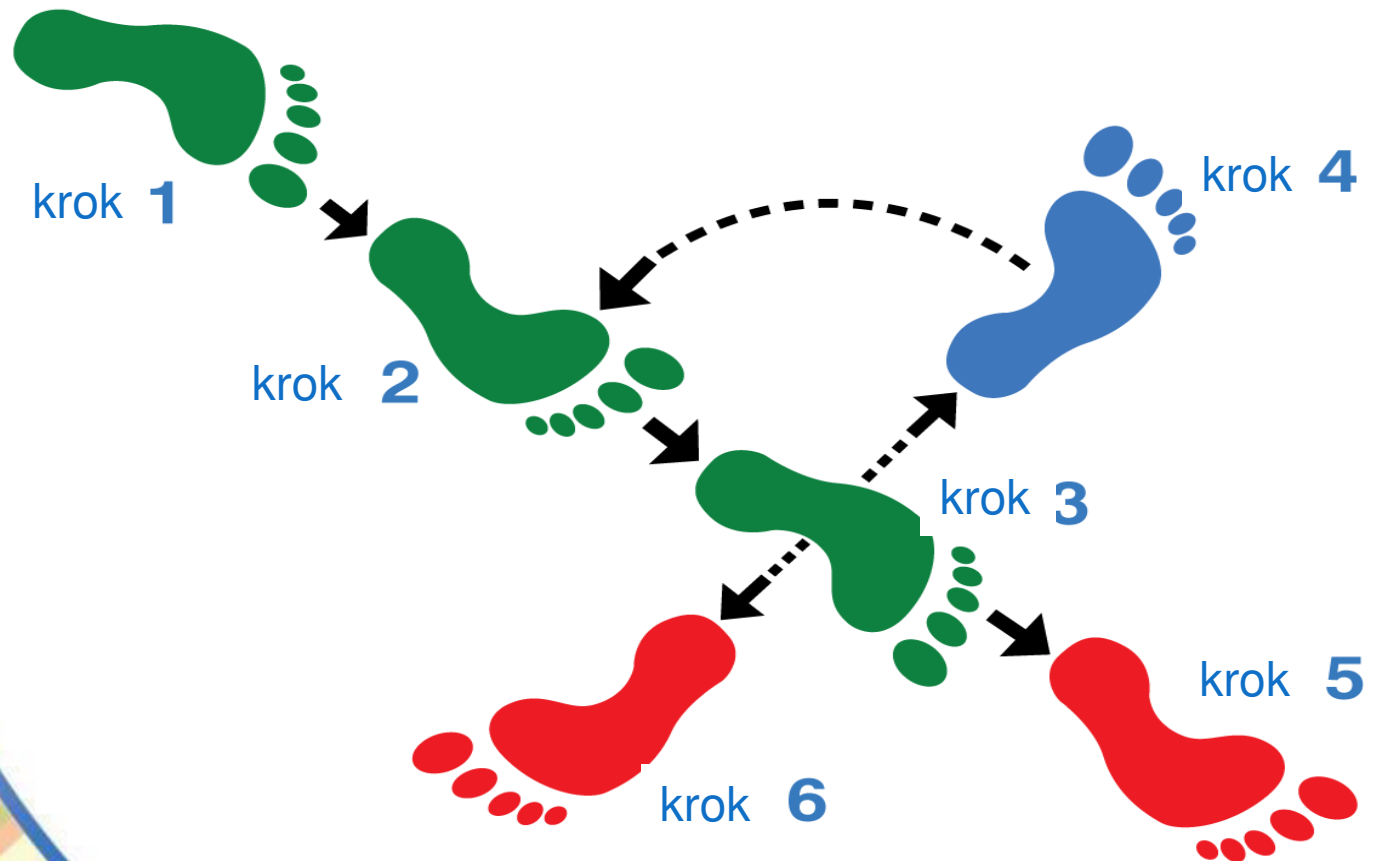

Project
FINALLY
Financial Literacy for the Roma

3+3 kroky Chytrá cesta

Project
FINALLY
Financial Literacy for the Roma

Lifelong
Learning
Programme

DEVELOPMENT
AND EDUCATION
CENTRE NOVO MESTO

Pod'me priamo ku kroku 4!

**3+3 kroky
Chytrá cesta**

**Krok
4**

Mal by som šetriť nejaké peniaze?

Cesty k šetreniu

Ako vytvoriť sporiaci plán ?

TÉMA 1. STANOVENIE CIEĽOV A ZÁKLADY SPORENIA

Čo si myslíte o Vašich zvykoch sporenia?

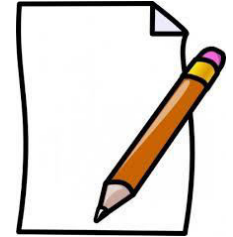
Myslíte si, že sporíte dost' alebo by ste mohli ušetriť viac?

Môžete uviesť motívy Vášho sporenia a ako ste vytrvalí v sporení?

Aká je Vaša finančná osobnosť (Cvičenie 2a)

Kvíz - Finančná osobnosť
Aké je Vaše finančné motto?

Aká je Vaša finančná osobnosť? (Cvičenie 2a)

A:
Spender
(„Utrácač peňazí“)

B:
Hoarder
(„Mamonár“)

C:
Avoider
(„Vyhybač
peniazom“)

D:
Amasser
(„Hromadič peňazí“)

E:
Money Monk

Úspory a investície sú nevyhnutné pre osobný finančný blahobyt

Motivácie pre sporenie

životný cyklus

zabezpečenie

zlepšenie

spoločnosť

dedičstvo

Vaše motivácie pre sporenie?

Sporenie vs. investovanie

Sporenie

- Zmyslom šetrenia je hromadenie peňazí pre budúce potreby
- Úspora peňazí je zvyčajne spojená s bezpečnosťou a účelom šetrenia peňazí je likvidita – mať peniaze v hotovosti

Investovanie

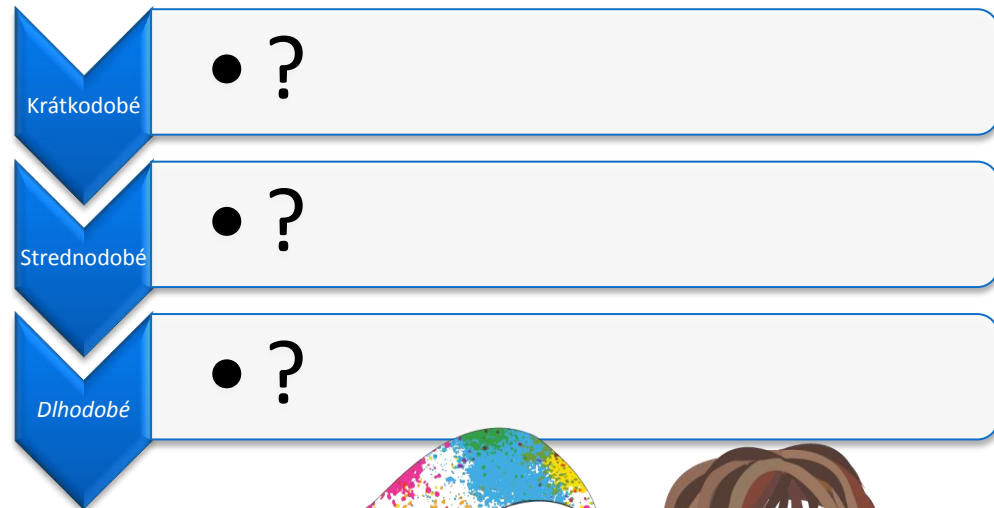
- Investovania je definované ako použitie peňazí k zarábaniu ďalších peňazí a zvyčajne je riskantné
- Dlhodobá aktivita a zisky nemôžu byť vždy zaručené

Ciele sporenia

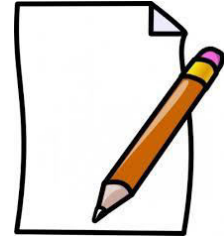
V závislosti na čase a potrebných zdrojoch k dosiahnutiu cieľov rozlišujeme ciele:

Typy cieľov

Vytvorte si svoje kratkoobdobne a dlhodobé ciele pre sporenie (Cvičenie 2b)

OSOBNÉ CIELE	SUMA	ČASOVÝ RÁMEC
<i>Krátkodobé ciele</i>		
<i>Strednodobé ciele</i>		
<i>Dlhodobé ciele</i>		

Prioritizácia vašich cieľov pre sporenie (Cvičenie 2c)

OSOBNÉ CIELE	SUMA	ČASOVÝ RÁMEC	PRIORITA
<i>Krátkodobé ciele</i>			
<i>Strednodobé ciele</i>			
<i>Dlhodobé ciele</i>			

Určenie finančných cieľov pre vytvorenie sporiaceho plánu (Cvičenie 2c)

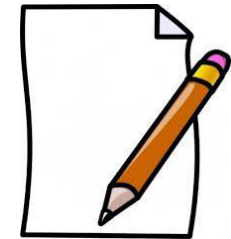
OSOBNÉ CIELE	FINANČNÉ CIELE	SUMA	ČASOVÝ RÁMEC	PRIORITA
<i>Krátkodobé ciele</i>				
<i>Strednodobé ciele</i>				
<i>Dlhodobé ciele</i>				

TÉMA 2. SPOSOBY SPORENIA

Umožňujú vaše spôsoby úspor získať dost' peňazí k splneniu krátkodobých a dlhodobých cieľov definovaných v predchádzajúcom cvičení?

**Čo viete o možnostiach sporenia?
(Cvičenie 2e)**

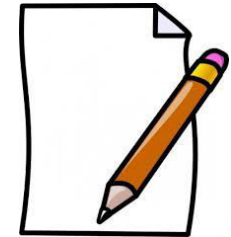

MOŽNOSŤ SPORENIA	ÚČEL	VÝHODY	NEVÝHODY

Čo viete o službách banky? (Cvičenie 2f)

Stretnutie s bratmi Horvátovcami

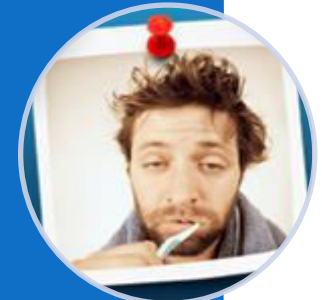
- čašník
- Mesačný príjem 700 euro + 100 euro tringelt/díško

Peter (30 rokov)

- nezamestnaný
- Mesačný príjem 200 euro zo štátnej podpory

Ján (28 rokov)

Bratia Horvátovci nás informovali o bankových službách a ako ušetriť peniaze

Bežný účet "neviditeľná automatická peňaženka"

- Človek môže robiť bankové transakcie - ako vkladanie peňazí, vyberať peniaze a posilať peniaze na iné účty
- Inkasá, ktoré sa pravidelne platia (napr. nájomné, voda, plyn ...)

Platobná alebo debetná karta "plastové peniaze"

- S kartou môžete vytiahnuť papierové peniaze (v bankomate)
- Najbezpečnejší spôsob nosenia peňazí
- Kartou môžete platiť tovary a služby

Kreditná karta „pôžička vo vrecku“

- Platobná karta ktorou si môžete vybrať peniaze alebo platiť peniazmi, ktoré nie sú vaše
- Určitú dobu je to "vrecková pôžička" zadarmo, ale potom platíte okrem požičaných peňazí späť aj úroky

Bratia Horvátovci nás informovali o bankových službách a ako ušetriť peniaze

Sporiaci účet "flexibilné prasiatko"

- Kombinácia bežného účtu a spôsob, ako ušetriť peniaze na určitú dobu
- peniaze na účte nie sú viazané (rovnako ako na bežnom účte)

Termínovaný vklad "dlhodobé prasiatko"

- Účet v určitom období, ktorý počas istého obdobia najvýhodnejšie zhodnocuje uložené peniaze v banke
- Peniaze sú však po celú dobu viazané

TÉMA 3. VŠEOBECNÉ ODPORÚČANIA PRE SPORENIE

Akým prekážkam čelíte pri snahe sporiť?

Poradca pre úspory (Cvičenie 2g)

Osoba pracuje na plný úväzok. Začala svoju prvú prácu pred rokom. Platí účty a má zvyšných 30 EUR mesačne, nakoľko žije so svojimi rodičmi. Radšej, ako utrátiť tieto peniaze sa táto osoba rozhodla odložiť si ich stranou do budúcnosti. V blízkej budúcnosti si plánuje kúpiť auto. Avšak, keď ide von s kamarátmi, zvyčajne minie viac, ako plánovala. Nemá žiaden bankový účet, pretože uprednostňuje hotovosť.

Aké možnosti sporenia by ste odporučili k tejto osobe?

Aké sú výhody týchto možností sporenia?

Project
FINALLY
Financial Literacy for the Roma

Lifelong
Learning
Programme

DEVELOPMENT
AND EDUCATION
CENTRE NOVO MESTO

Mobilné aplikácie pre osobné financie (Cvičenie 2h)

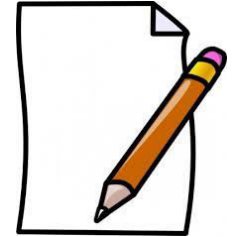

TÉMA 4. AKO VYTVORIŤ PLÁN SPORENIA

Aké pravidlá používate pri sporení?

Vytvorenie Vášho plánu sporenia (Cvičenie 2i)

OSOBNÉ CIELE	FIANANČNÉ CIELE	SUMA	ČASOVÝ RÁMEC	PRIORITY	Možnosti sporenia	
					Môžu byť použité	Nemôžu byť použité
<i>Krátkodobé ciele</i>						
<i>Strednodobé ciele</i>						
<i>Dlhodobé ciele</i>						

Plán sporenia

Zmenili sa Vaše ciele počas Vášho života?
Ako sa vám podarilo financovať vaše potreby?
Museli ste skončiť na niektorých cieľoch a prečo?

Niektoré pravidlá pri stanovení plánu sporenia

Vytvorte si rozpočet

Definujte ciele, ako ušetriť peniaze a priority pre svoje ciele

Byť disciplinovaní, pretože sporenie je o disciplíne a vytrvalosti

Vytvorenie núdzového fondu

Zvážte služby, ktoré ponúkajú banky a poisťovne

Sledujte svoje výdavky a úspory

Vyhňte sa, kedykoľvek je to možné si požičať peniaze

Monitorujte pravidelne svoje úspory a aktualizujte svoje plány sporenia

TÉMA 5. MOŽNOSTI SPORENIA VO FORMÁLNYCH FINANČNÝCH INŠTITÚCIÁCH - SPORENIA V BANKÁCH

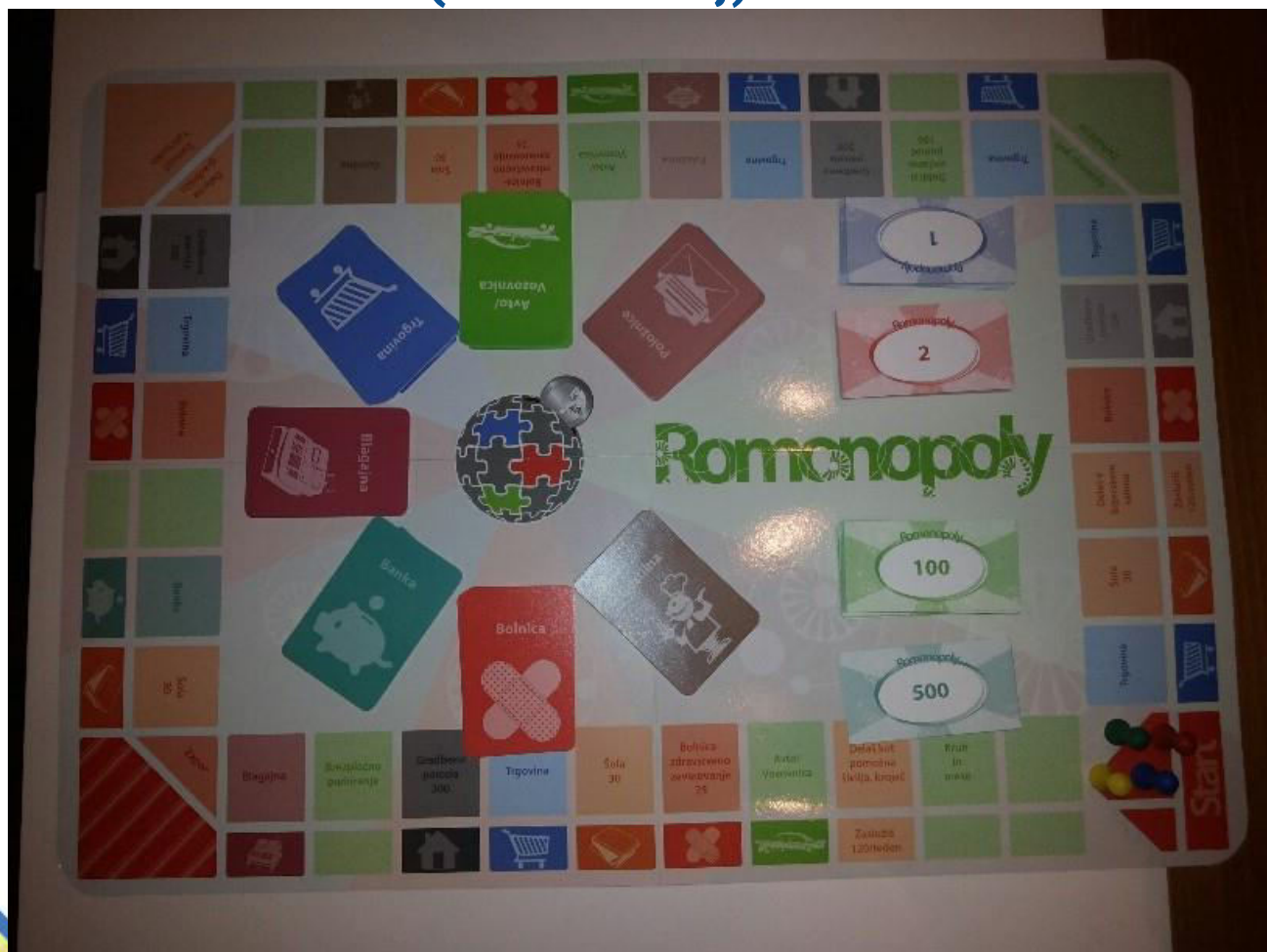
- ✓ banka ako finančná inštitúcia
  - ✓ možnosti sporenia
  - ✓ bankové postupy
- ✓ peňažné transakcie a monitorovanie transakcií

Rozhovor s bankovým poradcom

Money game - Romonopoly (Cvičenie 2j)

OTÁZKY PRE ZHODNOTENIE POROZUMENIA MODULU 2:

1. Vysvetlite rozdiel medzi krátkodobými a dlhodobými potrebami.
2. Vysvetlite dôležitosť prioritizácie cieľov.
3. Aký je účel krátkodobých úspor?
4. Aké typy krátkodobých možností sporenia poznáte?
5. Aké sú charakteristiky dlhodobých úspor?
6. Vysvetlite úlohu investovania v dosiahnutí dlhodobých cieľov.
7. Prečo je núdzové plánovanie dôležité?
8. Vysvetlite vzťah medzi rozpočtovým plánom a plánom sporenia.
9. Prečo je dôležité zaviesť flexibilný plán sporenia?
10. Dodržiavate niektoré pravidlá pri sporení? Vysvetlite.
11. Aká je úloha bánk vo vašich aktivitách finančného plánovania?
Môžete vysvetliť niektoré možnosti sporenia ponúkané bankami?

